

Tuusniemen kunta
Tekninen toimisto
Paula Rissanen

Lausuntopyyntö 14.7.

Lausunto Juojärven rantaosayleiskaavaehdotuksesta

Tuusniemen kunta on pyytänyt Pohjois-Savon ELY-keskuksen lausuntoa Juojärven rantaosayleiskaavan ehdotuksesta. Laadittavalla yleiskaavalla päivitetään vuonna 1993 hyväksytty Juojärven rantaosayleiskaava. Kaava-päivityksellä ei muuteta voimassa olevan kaavan mukaisia mitoituserusteita, vaan muutostarpeet kohdistuvat kaavaselostuksen mukaan lähinnä kaavamerkintöihin ja yksittäistapauksissa käyttötarkoitusten muutoksiin. Aiemmin luonnosvaiheesta antamassaan lausunnossa ELY-keskus on kiinnittänyt huomiota erityisesti luontoarvojen huomioimiseen kaavassa. Kaavaa varten on viimeisimmän nähtävillä olon jälkeen muun muassa päivitetty liito-oravaselvityksiä sekä tehty vastineissa kuvatut muutokset. ELY-keskus katsoo, että muun muassa liito-oravaselvitys on nyt ajantasainen, mutta kaavaan sisältyy edelleen täydentämis- ja korjaustarvetta erityisesti luontoarvojen huomiointiin liittyen. ELY-keskus on perehtynyt kaava-aineis-toon ja toteaa lausuntonaan seuraavaa.

Aiemmin antamassaan lausunnossa ELY-keskus kiinnitti huomiota muun ohella siihen, että itsessään asianmukaisen ja riittävän linnustonselvityksen tulokset eivät välity kaavan vaikutusten arviointiin ja tarvittaessa kaavakartalle, -merkintöihin ja -määräyksiin. ELY-keskus toistaa tältä osin luonnosvaiheen lausuntonsa ja toteaa täsmällisesti seuraavaa. Linnustonselvityksen perusteella on edelleen syytä rajata linnustollisesti arvokkaimmat alueet ja osoittaa nämä myös kaavakartalla. Tällä hetkellä kaavaselostuksesta ja linnustonselvityksestä käyvät ilmi ainoastaan yksittäiset lajihavainnot. Myös kaavan vaikutusten arviointia on aiheellista täydentää siten, että arvioinnista käyvät ilmi kaavaratkaisuiden vaikutukset linnustollisesti arvokkaille alueille.

Linnustollisesti merkittäviä alueita on ELY-keskuksen näkemyksen mukaan ainakin Kelloniemessä, Pienen Tulisaaressa ympäristössä (selkäloppi) sekä Tiheänsaaren luoteispuolisella saariryhmällä, jolla on linnustonselvityksessä havaittu naurulokkikolonia. Edellä ELY-keskuksen aikaisemmassakin lausunnossa esiin nostamista kohteista ainakin Tiheänsaaren luoteispuoliset saaret on syytä osoittaa SL-merkinnällä. Myös selkälokin pesimäpaikat on syytä merkitä SL-alueiksi, mikäli kyse on luodoista. Linnustollisesti arvokkaita alueita voidaan osoittaa kaavakartalla myös osa-aluemerkinnöin. ELY-keskuksen aiemmin antaman lausunnon perusteella kaavakartalla on osoitettu Riekinsaaret ja Lakusaaret MY-merkinnällä alueen linnustoarvojen vuoksi. Kaavamerkintänä MY lienee alueelle soveltuva, mutta siitä

eivät käy ilmi alueen linnustolliset arvot. Tämän vuoksi alueella voisi käyttää myös esimerkiksi osa-aluemerkintää, josta linnustolliset arvot kävisivät suoraan ilmi kaavamääräysten kautta.

Kaavoittajan vastineessa on lisäksi esitetty, että Tulisaaressa jo laaditun ranta-asetemakaavan sisältöä ei ole luonto- ja linnustoarvojen perusteella syytä muuttaa. ELY-keskus toteaa, ettei aikaisemmin laadittu ranta-asetemakaava ohjaa yleiskaavan laatimista, ja esimerkiksi ranta-asetemakaavan alueelle sijoittuvien linnustoarvojen osoittaminen laadittavassa yleiskaavassa on aiheellista. Esimerkiksi luontoselvitysten johdosta päivittyvän tiedon seurauksena ranta-asetemakaavasta poikkeavien ratkaisuiden osoittamiselle ei ole estettä. Lisäksi ELY-keskus huomauttaa, että laadittavassa yleiskaavassa esimerkiksi Tulisaaressa rakennuspaikoille osoitettu rakennusoikeus on kaksinkertainen (200 k-m²) suhteessa voimassa olevaan Metsälän ranta-asetemakaavaan. ELY-keskus esittääkin edelleen harkittavaksi ympäristöllisesti aralle alueelle sijoittuvan loma-asuntoalueen (RA-1) merkinnän laajempaa käyttöä esimerkiksi juuri pienillä saarilla tai luonnonsuojelualueilla sijaitsevien rakennuspaikkojen merkitsemiseksi.

Liito-oravaselvitystä on viimeisimmän nähtävillä olon jälkeen täydennetty, ja liito-oravaselvitys on nyt asianmukainen ja oikea-aikaisesti tehty. Kaavakartalle on tosin edelleen osoitettu luo-kohteita alueille, jotka luontoselvityksen mukaan ovat potentiaalisia liito-oravakohteita. Päivitetyn liito-oravaselvityksen johdosta nämä kaavakartalle edelleen sisältyvät potentiaaliset liito-orava-alueet on syytä poistaa kaavakartalta. Liito-oravalle potentiaalisiksi merkattujen luo-kohteiden sisällä on tosin alueita, joilla on muita suojeluarvoja, ja nämä luontoselvityksestä ilmenevät kohteet on edelleen asianmukaista osoittaa kaavakartalla oikein rajauksin – esimerkiksi Sulkavanlammen lehto. Kaavakartalla on osoitettu luo-kohteena myös viitasammakon potentiaalinen elinympäristö ”Pieni-Levänen”, jota ei ELY-keskuksen näkemyksen mukaan myöskään tule osoittaa kaavakartalla, sillä viitasammakosta ei ole tehty alueella konkreettisia havaintoja.

Aikaisemmin antamassaan lausunnossa ELY-keskus on katsonut, että luonto- ja linnustonselvityksessä maisemallisesti arvokkaiksi alueiksi osoitetut alueet on aiheellista osoittaa myös kaavakartalla. Kaavoittajan laatimassa vastineessa on todettu, että luonnon- ja maisemansuojelulliset arvot sijoittuvat merkittävimmitä osin luonnonsuojelu- ja Natura-alueille, eikä muualla kaava-alueella sijaitsevia maisemallisia arvoja ole perusteita osoittaa kaavakartalla esimerkiksi merkinnällä MY. ELY-keskus toistaa tässä yhteydessä aiemmin esittämänsä kannan, ja pitää MY-merkintää tällaisille luonto- ja linnustonselvityksessä erikseen esiin nostetuille alueille aiheellisenä.

Luonnonsuojelualueiden (SL) kaavamääräystä on luonnosvaiheen jälkeen muutettu. Nyt ehdotetusta määräyksestä on ELY-keskuksen näkemyksen mukaan suotavaa päällekkäisyyksien välttämiseksi poistaa maisematyöluvan tarve, sillä määräykseen jo sisällytetty suojelumääräys (MRL 41 §) on sinällään riittävä turvaamaan SL-alueiden luontoarvojen säilymisen. Asian taustaksi ELY-keskus toteaa, että maisematyölupapalveloite voi parantaa tiedonkulkua ELY-keskukselle tilanteessa, jossa suojelumääräykseen

19.8.2022

(MRL 41 §) on sisällytetty voimassaoloaika, joka on kulunut umpeen. Nykyisellään SL-alueen suojelumääräyksessä ei ole erillistä voimassaoloaikaa, jonka vuoksi maisematyöluopavelvoite ei ole tarpeellinen. Määräykseen nykyisellään sisällytetty ELY-keskuksen lausuntotarve on kuitenkin edelleen syytä säilyttää.

Lisäksi kaavaehdotuksessa on osoitettu perinnebiotooppi ”Kortekaarten hevoshaka” kulttuurimaisema-alueen osa-aluemerkinnällä km. Määräykseen sisällytettyä suositusta on aiheellista muuttaa siten, että toimenpiteitä suoritettaessa ja sekä alueen maankäytön tarkemmassa suunnittelussa ja toteutuksessa *tulee* ottaa huomioon kulttuurimaiseman arvot.

ELY-keskus kiinnittää myös huomiota maakuntakaavassa esitettyyn moottorikelkkareitin linjaukseen, joka kulkee suunnittelualueen läpi keskustajamasta vesistön läpi etelään. Asia on kirjattuna kaavaselostukseen, mutta reittiä ei ole osoitettu kaavakartalla tai arvioitu osoittamisen tarvetta kaavaselostuksessa. Lisäksi kaavan liiteaineistoon on lisätty rantarekisteri, josta käyvät päivitetysti ilmi tiloille osoitetut rakennusoikeudet. Kaavaselostukseen olisi vielä mitoitusta koskien suotavaa liittää kartta käytetyistä mitoitussyöhykkeistä kaava-alueella.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt alueidenkäytön asiantuntija Aki Huttunen ja ratkaissut alueidenkäytön ylitarkastaja Eija Kinnunen.

Asian valmisteluun on osallistunut luonnonsuojelun ylitarkastaja Anne Grönlund, luonnonsuojelun ylitarkastaja Mika Welling sekä kulttuuriympäristöasiantuntija Tapio Laaksonen.

Tämä asiakirja POSELY/885/2017 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument POSELY/885/2017 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Huttunen Aki 19.08.2022 10:34

Ratkaisija Kinnunen Eija 19.08.2022 10:34